

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 10Co/441/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1108220502
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 10. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ayše Pružinec - Erenová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2016:1108220502.3

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ayše Pružinec Erenovej a členov senátu JUDr. Ľuboša Sádovského a JUDr. Silvie Walterovej v právnej veci žalobcu: A.. P.. C. S., H.. XX. XX. XXXX, C. C. V.. Č.. X, C., proti odporcovi: Slovenská sporiteľňa, a.s., IČO: 00 151 653, Tomášikova ul. č. 48, Bratislava, zastúpený: Advokátska kancelária ECKER - KÁN & PARTNERS, s. r. o., IČO: 35 886 625, Námestie Martina Benku č. 9, Bratislava, o určenie povinnosti doplniť pracovný posudok zamestnanca, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I zo dňa 16. februára 2015, č. k. 11C/98/2008 - 450, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1.

Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom (v poradí druhým) zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal uložiť žalovanému povinnosť doplniť jeho pracovný posudok zo dňa 20. 03. 2008 o pravidelné ročné hodnotenie žalobcu vykonané jeho nadriadenými zamestnancami, o skutočnosť, že žalobca vypracoval právne stanovisko pre žalovaného týkajúce sa písomnej formy právneho úkonu, o výsledky interného auditu vykonaného v mesiaci august 2007 v spoločnosti Factoring, Slovenskej sporiteľne, a.s., o uvedenie interných smerníc spoločnosti Factoring, Slovenskej sporiteľne, a.s., ktoré boli v spoločnosti Factoring, Slovenskej sporiteľne, a.s. porušené, aká osoba interné smernice spoločnosti Factoring, Slovenskej sporiteľne, a.s. porušila, ako bola spôsobená škoda v spoločnosti Factoring, Slovenskej sporiteľne, a.s., aká je výška škody spôsobená porušením interných smerníc v spoločnosti Factoring, Slovenskej sporiteľne, a.s., o skutočnosť, či túto škodu v spoločnosti Factoring Slovenskej sporiteľne, a.s. spôsobil žalobca, resp. zo svojej pozície právnik žalovaného mohol spôsobiť. Svoje rozhodnutie odôvodnil právne ust. § 75 ods. 1, 2, 4, § 36, § 75 ods. 3 Zákonníka práce v znení účinnom ku dňu vypracovania znaleckého posudku a vecne prekludovaním práva žalobcu na úpravu alebo doplnenie pracovného posudku, z dôvodu ktorého sa už žalobou meritórne nezaoberal. Uviedol, že v poradí prvý rozsudok v spore zo dňa 09. mája 2011, č. k. 11C/98/2008 - 356, ktorým žalobe žalobcu vyhovel, zrušil Krajský súd v Bratislave uznesením zo dňa 31. mája 2013, č. k. 2Co/329/2011 - 404 s tým, že po vrátení vecí na ďalšie konanie uznesením zo dňa 06. marca 2014, č. k. 11C/98/2008 - 424 pripustil zmenu žaloby tak, že bude znieť: "Žalovaný je povinný doplniť pracovný posudok žalobcu zo dňa 20. 03. 2008 v časti Hodnotenie práce a schopností zamestnanca o vetu: "V zmysle pravidelných ročných hodnotení zamestnanca, vykonávaných jeho nadriadenými zamestnancami, zamestnanec prekračuje stanovené požiadavky a zamestnanec je hodnotený ako zamestnanec s vysokým výkonom. Žalovaný je povinný upraviť pracovný posudok žalobcu zo dňa 20. 03. 2008 tak, že v časti Ďalšie skutočnosti vo vzťahu k výkonu práce zamestnanca vypustí vetu: "V priebehu mesiaca august 2007 bol v dcérskej spoločnosti Factoring Slovenskej sporiteľne, a.s. vykonaný interný audit, pri ktorom boli zistené rozsiahle a závažné

porušenia interných predpisov pri podnikaní tejto dcérskej spoločnosti, v dôsledku ktorých vznikla tejto dcérskej spoločnosti škoda veľkého rozsahu; zodpovednosť zamestnanca za túto škodu alebo jej časť do dnešného dňa nebola zistená.“, keď uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 19. 03. 2014, následne uznesením zo dňa 05. septembra 2014, č. k. 11C/98/2008 - 429 zastavil konanie v časti (na základe čiastočného späťvzatia žaloby žalobcom), ktorou sa žalobca domáhal uloženia povinnosti žalovanému doplniť pracovný posudok zo dňa 20. 03. 2008 v časti Hodnotenia práce a schopností zamestnanca o vetu: "V zmysle pravidelných ročných hodnotení zamestnanca, vykonávaných jeho nadriadenými zamestnancami, zamestnanec prekračuje stanovené požiadavky a zamestnanec je hodnotený ako zamestnanec s vysokým výkonom" , pričom uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 08. 10. 2014. Poukázal na skutočnosť, že v ďalšom konaní sa tak žalobca domáhal opravy pracovného posudku zo dňa 20. 03. 2008 tak, že žalovaný v časti Ďalšie skutočnosti vo vzťahu k výkonu práce zamestnanca má vypustiť vetu: "V priebehu mesiaca august 2007 bol v dcérskej spoločnosti Factoring Slovenskej sporiteľne, a.s. vykonaný interný audit, pri ktorom boli zistené rozsiahle a závažné porušenia interných predpisov pri podnikaní tejto dcérskej spoločnosti, v dôsledku ktorých vznikla tejto dcérskej spoločnosti škoda veľkého rozsahu; zodpovednosť zamestnanca za túto škodu alebo jej časť do dnešného dňa nebola zistená." Súd prvej inštancie v dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca pracoval u žalovaného od 01. 07. 2003 na základe pracovnej zmluvy zo dňa 25. 06. 2003 uzavretej na dobu určitú do 30. 06. 2004 so skúšobnou dobou tri mesiace, ako "právnik I", pričom do jeho pracovnej náplne patrila príprava zmlúv, právnych písomností, rokovanie s klientmi a inými tretími osobami podľa existujúcich štandardov, spracovanie právnych stanovísk k prípadom a pracovným postupom, zastupovanie odporcu v súdnych konaniach a pred orgánmi verejnej správy využívaním existujúceho know-how útvaru (skúsenosti, vyriešené prípady, štandardná dokumentácia), poskytovanie poradenstva zamestnancom odporcu v oblastiach podľa špecializácie a na základe Dodatku zo dňa 28. 06. 2004 k pracovnej zmluve bol pracovný pomer uzatvorený na dobu neurčitú a žalobca už pracoval na pozícii "právnik II", keď do jeho náplne práce patrili činnosti ako u "právnik I" a navyše samostatné riešenie zverených úloh a usmerňovanie junior právnikov po odbornej stránke. Poukázal na skutočnosť, že žalobca dňa 28. 09. 2007 doručil žalovanému ako svojmu zamestnávateľovi písomnú výpoveď bez uvedenia dôvodu a pracovný pomer sa mal skončiť uplynutím dvojmesačnej výpovednej doby dňa 30. 11. 2007, keď žalovaný listom zo dňa 01. 10. 2007 súhlasil so skončením pracovného pomeru žalobcu výpoveďou uplynutím výpovednej doby dňa 30. 11. 2007 a nakoľko počas plynutia výpovednej doby (25. 10. 2007), žalobca žalovanému navrhol uzatvorenie dohody o skončení pracovného pomeru ku dňu 15. 11. 2007, s ktorou žalovaný súhlasil, pracovný pomer žalobcu skončil dňa 15. 11. 2007 dohodou. Uviedol, že žalobca požiadal žalovaného dňa 28. 04. 2008 o úpravu a doplnenie jeho pracovného posudku, ktorý žalovaný vypracoval dňa 20. 03. 2008, avšak žalovaný listom zo dňa 05. 05. 2008 na jeho žiadosť reagoval tak, že dôvod na doplnenie alebo úpravu jeho pracovného posudku neexistuje, nakoľko úlohou zamestnávateľa nie je vypracovávať priemerné slovné hodnotenie schopností a práce zamestnanca ani detailný výpočet interných hodnotení zamestnanca a nie je ani dôvod na konkrétne uvádzanie plnenia pracovných úloh v pracovnom posudku, bez ohľadu na to, či boli zo strany zamestnávateľa hodnotené pozitívne alebo negatívne, keďže obsah konkrétnych pracovných úloh môže byť predmetom obchodného tajomstva alebo môže obsahovať dôverné informácie, pričom žalobca žalovaného o úpravu a doplnenie posudku požiadal opätovne listom doručeným žalovanému dňa 30. 05. 2008 s tým, že nakoľko trojmesačná hmotnoprávna prekluzívna doba na podanie žaloby na súd (§ 75 ods. 3 Zákonníka práce) začala plynúť od 11. 04. 2008, kedy bol pracovný posudok žalobcovi doručený a posledným dňom na podanie žaloby na súd bol deň 11. 07. 2008 (piatok), a žalobu podal dňa 23. 06. 2008, uplatnil svoje právo v prekluzívnej lehote. Poukázal na skutočnosť, že nakoľko v porovnaní s pôvodným návrhom na začatie konania, doručeným súdu dňa 23. 06. 2008, ide o hmotnoprávne iný petit navrhovanej zmeny žaloby zo dňa 05. 02. 2010 a pripustenej súdom dňa 06. 03. 2014, pretože sa žalobca domáhal iného doplnenia, resp. opravy pracovného posudku zo dňa 20. 03. 2008, keď iba žalobca bol oprávnený disponovať žalobou, s ktorou mohol disponovať iba do 11. 07. 2008 a nakoľko žalobca hmotnoprávne zmenil petit svojej žaloby návrhom zo dňa 05. 02. 2010, išlo už o prekludovaný nárok na opravu pracovného posudku, na ktorý bol povinný prihliadať z úradnej povinnosti. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil právne ust. § 142 ods. 1 O. s. p. a vecne tým, že napriek tomu, že žalovaný bol v konaní úspešný, náhradu trov konania prvoinštančného a odvolacieho konania mu nepriznal, pretože trovy vynaložené na jeho právne zastupovanie nepovažoval za účelne vynaložené, keďže procesne úspešný žalovaný je bankou, ktorá v rámci organizačnej štruktúry má aj právne oddelenie a zamestnáva zamestnancov s právnickým vzdelaním s tým, že zamestnanec žalovaného A. U. na základe poverenia zo dňa 27. 10. 2009 predkladal súdu vyjadrenie (č. I. 134 - 135) a zo zápisníc o pojednávaní pred Okresným súdom Bratislava II vo veci sp. zn. 6C/26/2009 vyplýva, že spoločnosť Factoring Slovenskej

sporiteľne, a.s., bola na pojednávaní zastúpená zamestnancom A.. U. (K. U., pozn. odvolacieho súdu), keď trovy žalovaného vynaložené na právne zastúpenie advokátskou spoločnosťou nemôžu byť účelne vynaloženými trovami a nemôžu byť nahradené podľa § 142 ods. 1 O. s. p. napriek tomu, že mal v konaní úspech s poukazom na nález ÚS SR zo dňa 09. 09. 2004, sp. zn. ÚS 78/2003. Uviedol, že z tohto dôvodu žalovanému nepriznal ani trovy v zastavenej časti, ktoré zavinil žalobca, keďže trovy žalovaného neboli vynaložené účelne. Poukázal na skutočnosť, že žalovanému síce vznikla poplatková povinnosť za podanie odvolania proti v poradí prvému rozsudku, ktorú si nesplnil, avšak v súčasnosti mu nemožno vyrubiť súdny poplatok za odvolanie, pretože uplynula zákonná lehota vyplývajúca z § 13 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov, z čoho vyplýva, že iné trovy ako trovy právneho zastúpenia už žalovanému nevznikli.

2.

Proti tomuto rozsudku v časti výroku, ktorým súd prvej inštancie rozhodol o trovách konania žalovaného podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný z dôvodu, že rozhodnutie v napadnutej časti vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. f/ O. s. p.) a navrhol rozsudok v tejto časti zmeniť a uložiť žalobcovi povinnosť zaplatiť mu náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 818, 58 eur, do troch dní. Namietol, že právny názor súdu prvej inštancie o neúčelnosti trov vzniknutých advokátskym zastupovaním právnickej osoby zamestnávajúcej osoby s právnickým vzdelaním je v zjavnom rozpore so zásadou rovnosti účastníkov vyjadrenej v ust. § 18 O. s. p., jeho základným právom na právnu pomoc v konaní pred súdmi vyplývajúceho z čl. 47 ods. 2 Ústavy SR, ako aj základnými zásadami civilného procesu, keď zo žiadneho ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku ani Ústavy SR nemožno dospieť k ústavne konformnému záveru, že účastníkovi, ktorý zamestnáva zamestnancov s právnickým vzdelaním a zvolí si právneho zástupcu z radov advokátov, by nemala byť z tohto dôvodu priznaná náhrada trov konania. Vytkol súdu prvej inštancie, že pri svojom rozhodovaní nevzal do úvahy skutočnosť, že v rámci svojej organizačnej štruktúry síce disponuje právnym oddelením, ktoré však vedie rozsiahlu právnu agendu, pričom je neekonomická a neefektívna, aby boli všetky právne veci riešené výlučne prostredníctvom interného právneho oddelenia s tým, že nález ÚS SR, sp. zn. II. ÚS/78/2003, na ktorý sa súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia odvolal, nie je v tomto spore aplikovateľný, keďže bol vydaný na podklade diametrálne odlišného skutkového stavu a poukázal na aktuálnu judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a ÚS SR obsahujúcu detailnú analýzu otázky priznania náhrady trov právneho zastúpenia fyzických osôb s dosiahnutým právnickým vzdelaním v prípade, ak sú v konaní pred všeobecnými súdmi zastúpení advokátmi (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 29. 01. 2008, sp. zn. 2 Cdo 44/2007, uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 19. 07. 2012, sp. zn. 7 Cdo 93/2012, nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 23. 05. 2014, č. k. IV. ÚS 84/2014 - 31).

3.

Žalobca vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedol, že navrhuje rozsudok v napadnutej časti potvrdiť, keď sa nestotožnil s jeho tvrdením, že vedenie tohto súdneho sporu právnym oddelením žalovaného by nebolo hospodárne a neefektívne a poukázal na názor vyjadrený Ústavným súdom ČR v náleze zo dňa 23. 11. 2010, sp. zn. III. ÚS 2984/09, nález zo dňa 15. 12. 2011, sp. zn. I. ÚS 195/11 s tým, že nie je možné zúženie veci náhrady trov konania ani na tvrdenie, že žalovaný má iba zamestnancov s právnickým vzdelaním, nakoľko toto tvrdenie je neúplné. Uviedol, že žalovaný má vo svojej organizačnej štruktúre vytvorený špecializovaný právny odbor s cca 40 - timi zamestnancami s právnickým vzdelaním, keď niektorí majú úspešne absolvované advokátske skúšky, zároveň má tento odbor vytvorené špecializované oddelenia, pričom Oddelenie vnútorných právnych záležitostí rieši špeciálne pracovnoprávne vzťahy žalovaného, keď jeho zamestnanci na základe poverení ho bežne zastupujú v súdnom konaní aj v pracovnoprávných záležitostiach a bežne zastupujú aj tretie osoby (dcérske spoločnosti žalovaného) a poskytujú im právne poradenstvo.

4.

Žalovaný, ktorému bolo doručené vyjadrenie žalobcu k jeho odvolaniu dňa 02. 09. 2015, sa k nemu nevyjadril.

5.

Odvolačný súd prejednal vec podľa § 380 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. (Civilný sporový poriadok, účinný od 01. 07. 2016) bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 378 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti je potrebné zrušiť z dôvodu, že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil.

6.

Podľa § 470 ods. 1 CSP (zákon č. 160/2015 Z. z., účinný od 01. 07. 2016, Civilný sporový poriadok), ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

Podľa § 470 ods. 2 CSP, právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní vecí, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentracii konania, ak by boli v neprospech strany.

7.

Odvolačný súd zohľadňujúc vzájomnú koreláciu ustanovení § 470 ods. 1 CSP a § 470 ods. 2 CSP uvádza, že nová právna úprava vychádza síce z princípu okamžitej aplikability procesnoprávných noriem (viď § 470 ods. 1 CSP), rešpektuje ale procesný účinok tých odvolaní, ktorý zostal zachovaný aj po 30. júni 2016 (viď § 470 ods. 2 CSP), z čoho vyplýva, že ustanovenia novej, od 01. júla 2016 účinnej právnej úpravy o odvolaní a odvolacom konaní sa v prípade týchto odvolaní nemôže uplatniť v plnom rozsahu hneď od uvedeného dňa, v celej šírke a so všetkými dôsledkami. Úplná aplikabilita týchto ustanovení novej právnej úpravy sa uplatní až pri odvolaniach podaných od uvedeného dňa, nakoľko opačný záver by bol porušením právnej istoty a legitímnych očakávaní strán, lebo ten, kto konal na základe dôvery v platný a účinný zákon, nemôže byť vo svojej dôvere k nemu sklamaný (viď rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. PL. ÚS 36/1995).

8.

Predmetom odvolacieho konania je posúdenie vecnej správnosti výroku rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým rozhodol o trovách konania žalovaného tak, že mu náhradu trov konania nepriznal, nakoľko trovy právneho zastúpenia žalovaného za účelné nepovažoval, keďže ide o právnickú osobu disponujúcu právnym oddelením.

9.

Podľa § 142 ods. 1 O. s. p. (zák. č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok účinný do 30. 06. 2016), účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

10.

Súdy rozhodujú o náhrade trov konania medzi účastníkmi podľa § 142 ods. 1 O. s. p., so zreteľom na plný úspech toho ktorého účastníka v konaní. Toto zákonné ustanovenie vyjadruje zásadu zodpovednosti za výsledok konania, čo znamená, že účastník, ktorý mal v konaní plný úspech, má právo na náhradu všetkých trov konania proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal. Táto zásada sa však vzťahuje iba na sporové konanie, ktorým jednoznačne konanie o určenie povinnosti doplniť pracovný posudok zamestnanca je. Trovy vynaložené účastníkom konania musia byť v príčinnej súvislosti s jeho procesným postojom k predmetu konania a ich vynaložením sa musí sledovať procesné presadzovanie uplatneného nároku alebo procesná obrana proti takému tvrdenému nároku. Len v takom prípade pôjde o trovy, u ktorých sa nadväzne na splnenie tohto predpokladu bude skúmať, či to boli účelne vynaložené vecné alebo peňažné prostriedky. Účelnosť trov sa dá stotožniť s nevyhnutnosťou alebo s právnou možnosťou vynaloženia trov spojených s uplatňovaním ústavne zaručeného práva na právnu pomoc (čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky), a nevyhnutné sú tie trovy, ktoré sa musia vynaložiť na procesné úkony nariadené súdom, potrebné na zaujatie procesného stanoviska k žalobe, k meritórnemu

vyjadreniu účastníka konania, k vykonanému dôkazu a pod. V podstate to znamená, že trovy právneho zastúpenia treba považovať v každom prípade za účelne vynaložené trovy, avšak trovy potrebné na účelne uplatňovanie alebo obranu práva sa nemôžu posudzovať ako celok, nakoľko každý úkon alebo každé uplatnenie trov je nutné posudzovať samostatne, teda i trovy právnej pomoci. Ustanovenie § 142 O. s. p. vyjadruje teda samozrejmu požiadavku spočívajúcu v tom, že účastník konania, ktorý v spore uspel, má nárok na náhradu trov tohto konania. Ide o zásadu zodpovednosti za výsledok, resp. o zásadu úspechu ako základnom princípe určujúcom, ktorý z účastníkov v konečnom dôsledku poniesie ťarchu všetkých súdnych trov.

11.

Odvolací súd považuje za potrebné prisvedčiť tvrdeniu žalovaného v podanom odvolaní, že ako účastník sa mohol v konaní dať nepochybne zastúpiť zástupcom z radov advokátov, ktorého si sám zvolil, keď oprávnenie zvoliť si zástupcu, upravené v ust. § 24 a § 25 O. s. p. je právom zaručeným v čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a jeho zmyslom je poskytnúť procesným právam a povinnostiam účastníka konania kvalifikovanú ochranu.

12.

Účelnosť vynaložených trov bude vždy závisieť od konkrétnych okolností danej veci. Záver o neúčelnosti trov právneho zastúpenia v konaní úspešného žalovaného súd prvej inštancie vyvodil z právneho názoru, podľa ktorého nie je možné považovať za účelne vynaložené trovy konania pozostávajúce z odmeny advokáta v prípade, ak právnická osoba (peňažný ústav), ktorá udelila plnú moc na zastupovanie v konaní advokátovi, zamestnáva osoby s právnickým vzdelaním alebo má vo svojej organizačnej štruktúre aj vlastný právny útvar.

13.

Podľa názoru odvolacieho súdu je takýto výklad v rozpore nielen s ustanovením § 25 ods. 1 O. s. p., ale aj v rozpore s ústavným princípom rovnosti účastníkov občianskeho súdneho konania, nakoľko akceptácia záveru o neúčelnosti trov konania (právneho zastúpenia) v týchto prípadoch by v konečnom dôsledku znamenala, že účastník konania, ktorý zamestnáva osoby s právnickým vzdelaním alebo sám má právnické vzdelanie, musí znášať aj trovy právneho zastúpenia sám.

14.

Odvolací súd sa nestotožnil so záverom súdu prvej inštancie, ktorý nepriznanie náhrady trov konania žalovanému odôvodnil aj tým, že zamestnanec žalovaného A. U. Q. na základe poverenia zo dňa 27. 10. 2009 predkladal súdu vyjadrenie (č. l. 134 - 135 spisu), keď aj zo zápisníc o pojednávaní pred Okresným súdom Bratislava II vo veci vedenej pod sp. zn. 6C/26/2009 vyplýva, že spoločnosť Factoring Slovenskej sporiteľne, a.s., bola na pojednávaní zastúpená zamestnancom A. U. (K. U., pozn. odvolacieho súdu), skutočnosť ktorá znamená, že žalovaný bol schopný sa zastupovať sám prostredníctvom svojho právneho oddelenia, z dôvodu ktorého posúdil trovy, ktoré vznikli na jeho právnom zastúpení za neúčelné, nakoľko uniklo zrejme pozornosti prvoinštančného súdu, že žalovaný, ktorému bola žaloba na vyjadrenie doručená dňa 24. 11. 2008, už dňa 22. 12. 2008 predložil spolu s vyjadrením k nej plnomocenstvo (viď č. l. 20 spisu), ktorým splnomocnil advokátsku kanceláriu na svoje zastupovanie v tomto spore a napriek tomu, že súd je povinný v konaní konať so splnomocneným zástupcom strany sporu, súd prvej inštancie túto skutočnosť ignoroval, i keď na v poradí prvé pojednávanie dňa 29. 04. 2009 predvolanie ešte doručil právnemu zástupcovi žalovaného, avšak nasledujúce výzvy zo dňa 14. 04. 2009 (viď č. l. 33 spisu), predvolanie na ďalšie pojednávanie 16. 09. 2009, žiadosť o doručenie osobného spisu žalobcu, urgenciu zo dňa 16. 09. 2009 doručoval priamo žalovanému a nie jeho právnemu zástupcovi, z dôvodu ktorého sa A. U. Q. U. podaním zo dňa 16. 03. 2010 k výzve súdu prvej inštancie zo dňa 15. 02. 2010 vyjadril za žalovaného, ku ktorému predložil poverenie udelené žalovaným dňa 27. 10. 2009 ako právnikovi spoločnosti a jej zamestnancovi.

15.

Odvolačný súd považuje za potrebné uviesť, že využitie poskytnutia služieb splnomocneného zástupcu je právom každého účastníka konania a využitie tohto práva nemôže mať vplyv na iné práva účastníka konania, napríklad právo na náhradu trov konania.

16.

Podľa článku 37 ods. 2 a 3 Listiny základných práv a slobôd má každý právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy, a to od začiatku konania. Všetci účastníci sú si v konaní rovní.

17.

Ústavne garantované právo na právnu pomoc zahŕňa právo účastníka konania zvoliť si, či sa nechá alebo nenechá zastúpiť v konaní a prípadne tiež kým. Právne zastúpenie je tak ponechané úplne na vôľu účastníka, a to bez ohľadu na to, či by sa bol schopný zastupovať sám. Dôvody rozhodnutia účastníka nechať sa v konaní zastúpiť advokátom nemožno hľadať len v nedostatku jeho právneho vzdelania, ale napríklad aj vo väčšej miere objektivity zástupcu, jeho konkrétnej špecializácii na danú problematiku a podobne. Účastník konania si musí byť vedomý toho, že v prípade neúspechu poniesie náklady konania, prípadne aj náklady právneho zastúpenia protistrany. Na druhej strane mu však príslušné procesné predpisy (§ 142 O. s. p.) garantujú, že jeho náklady budú v prípade úspechu nahradené.

18.

Súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil, keď dospel k záveru, že trovy vynaložené na právne zastupovanie žalovaného neboli účelne vynaložené, vzhľadom na skutočnosť, že žalovaný disponuje viacerými pracovníkmi, ktorí majú právnické vzdelanie, dokonca má zriadený aj právny odbor, nakoľko pojem „účelný“ je nevyhnuté chápať ako určitú poistku pred hradením nákladov nesúvisiacich s konaním, pred nadbytočnými či nadmernými nákladmi (napr. opakované uplatnenie náhrady za prevzatie a prípravu zastupovania, nepotrebné konzultácie s klientom atď.) a vzhľadom na ústavne zaručené právo na právnu pomoc nie je možné prostredníctvom uvedeného termínu (neúčelne vynaložené náklady konania) vymedziť kategóriu subjektov, ktorá by tak z hľadiska právneho zastúpenia mala odlišné postavenie, a tak jej de facto právo na zastúpenie advokátom v konaní upierať a z hľadiska ostatných účastníkov ju diskriminovať. Stranu sporu nie je možné sankcionovať tým, že jej nebude priznaná náhrada nákladov zodpovedajúca výške odmeny advokáta s tým, že sa mohol v konaní brániť sám.

19.

Je nutné uviesť, že právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi musí byť zaručené nielen právne ale aj fakticky, keď súčasťou základného práva na právnu pomoc je aj právo na úhradu účelne vynaložených trov konania, pričom uplatňovanie názoru súdu prvej inštancie (o tom, že účastník konania disponujúci právnym oddelením alebo zamestnávajúci zamestnancov s právnickým vzdelaním nemá nárok na náhradu trov konania za právne zastupovanie v konaní) by de facto znamenalo, že nárok na náhradu trov za právne zastupovanie v konaní nemajú všetky fyzické osoby s právnickým vzdelaním, množstvo korporácií, obchodných spoločností, družstiev, štátnych inštitúcií a organizácií a pod., čo by viedlo k ich diskriminácii a nerovnému postaveniu v konaní.

20.

Z uvedených dôvodov odvolačný súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, v ktorom bude povinnosťou prvoinštančného súdu o trovách, ktoré žalovanému v konaní vznikli (aj o trovách konania v zastavenej časti) opätovne kvalifikovaným spôsobom rozhodnúť v intenciách vyššie uvedeného právneho názoru odvolacieho súdu, ktorým je súd prvej inštancie viazaný (§ 391 CSP) a zo zisteného skutkového stavu vyvodiť záver, ktorý je nutné správne, dostatočne presvedčivo odôvodniť v súlade s požiadavkami vyplývajúcimi z ust. § 220 ods. 2 CSP v spojení s ust. § 147 ods. 2 CSP.

21.

V novom rozhodnutí o veci rozhodne súd prvej inštancie o náhrade trov odvolacieho konania podľa § 396 ods. 3 CSP.

22.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 veta druhá CSP v spojení s § 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 421 CSP).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 422 CSP).

(1) Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 CSP).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 CSP).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP). V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).